

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. II. An detur obligatio respondendi in Foro non competente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](#)

Sequendi Forum Competens.

plenior & universalis hic est, quod nemo judicare vel personam vel causam possit, quae non est de ejus foro & jurisdictione, prout regulam illam bene explicant Vult. *L. 1. discept. schol. c. 1. Math. Stephani L. 1. de Iurisdiction. c. 33. n. 12.* Hinc etiam ille, qui jurisdictionem quidem habet, at non in hanc personam, causam &c. nihil agit. *L. 1. C. Si non à compet.* nec quemquam litigatorum sententia non à suo Judice dicta constringit, ut dicitur *L. 4. C. codem.* nec lis denunciata coram incompetente Judice praescriptio nem interrumpit. *L. si pater 7. ff. Ne de statu defunct.* Incompetens autem Forum esse potest vel ratione causæ, dum Judex datus ad certam causam, aliam, ad quam datus non est, decidit. *cit. L. 1.* Vel ratione personæ, dum in extraneam personam, vel exemptam à sua jurisdictione, hanc exercere attentat. *L. 2. C. cod.* Vel ratione loci, dum ultra suum territorium eam extendit. *cit. L. 4.* Vel temporis, v. g. si delegato constitutus est terminus, intra quem negotium expediat, & ipse absque prorogatione elapsus tempore judicet, aut Feriarum, vel, ubi id prohibitum est, de nocte. Hinc vera est regula, quam tradit Jason in *L. ex quaunque ff. si quis in jus uoe.* ex quatuor capitibus cognosci posse, aliquem esse vel non esse de foro citantis: nimirum vel ex causa, vel ex persona, vel ex loco, vel ex tempore. Ex quorum capitum aliquo si Forum sit incompetens, competit reo convento exceptio fori declinatoria, de qua postea uberiùs. Verum hinc variae quæstiones nascuntur peculiaribus §§. tractandæ.

§. I I.

*An detur obligatio respondendi in Foro
non competente.*

S U M M A R I U M.

11. *Nemo tenetur litigare in Foro non competente.*
12. *Pœna trahentis ad Forum incompetens.*
13. *Quando incurritur.*

14. *Certum adeò est, neminem ad forum non competens*

B

trahi

trahi posse, ut etiam poena statuta sit ad illud trahentibus tam Judici quam Actori. Ita enim Imperatores rescriperunt L. in criminali s. C. de Iurisdict. om. Iud. Is vero, qui suam causam criminalem sive civilem sine caelesti oraculo (Principis) in vetito vocavit examine (foro incompetente) aut executionem poposcit militarem, actor quidem propositi negotij actione mulctetur: reus vero pro condemnato habeatur. Et tribuni sive vicarij capitalem sibi amadversionem subeundam esse cognoscant, si vel suam vel militum executionem interdictam praebuerint. Igitur, ut post Bartol. aliosque hanc legem explicat Sichardus n. 1. Et 2. si actor trahit reum ad forum incompetens, sive in causa criminali, sive civili, perdit actionem & causam: reus vero pro confesso habetur, si actorem trahit ad Judicem non competentem: quod juxta glossam in cit. L. s. V. Habentur coatingere potest, si reus actorem agere violentem minis intentatis compellit actionem instituere non coram Judice rei competente, sed alio: vel, ut casum ponit Sichard. cit. n. 2. si Titius diffamatus adit Judicem incompetentem, & ex L. diffamari C. de ingen. manum. cogit Caium diffamantem coram illo agere. Judex denique incompetens ferens sententiam, & executor eam exequens, capitaliter punitur. Quae poenae cum sint gravissimae in re non adeo magni momenti, ut loquuntur Sichard. l. c. & Carpz. L. 2. Rep. Iur. Saxon. resp. 38. n. 4. nec alibi in Jure expressae, idcirco rescriptum hoc Imperatorium singulare appellant cum Bartol. in cit. L. s. Paul. Castr. dicit hoc esse mirabile, nec uspiam practicari.

12. Extendunt non pauci hoc rescriptum ad quemcunque Judicem incompetentem, & idcirco reo ad Judicem incompetentem citato suadent, ut compareat, nec incompetentiam, quamvis ejusdem gnarus, opponat, sed illam se ignorare fingens litem contestetur, & hac contestata, secundum cit. L. s. pronunciari postulet, adversarium suo jure cecidisse, utpote qui ipsum ad Judicem incompetentem vocarit. Verum hanc opinionem & cautelam merito rejiciunt Vultejus in cit. L. s. Brunneman. ibid. n.

4. Ber-

4. Berlich. p. 1. concl. 5. n. 23. & Carpz. l. c. à. n. 7. Nam præterquam quòd talis fictio sit veritati inimica ac propterea turpis, constat ex L. 1. § 3. C. eodem. L. 15. § 18. ff. eod. L. 1. 2. § 24. §. 1. ff. de Iudic. prorogari jurisdictionem consensu partium posse, & quidem non tantum consensu expresso, sed etiam tacito, dum quis volens litem contestatur coram Judice non suo, ut infrà fuisse dicemus: quæ prorogandi facultas sublata fuisset per dict L. 5. si de quovis incompetente Judice sermo ibi esset. Non est autem credibile, dictos Impp. Arcadium & Honorium voluisse suorum prædecessorum leges, quibus prorogatio conceditur, reformare, cum reformandi sufficiens ratio non appareat. Itaque Lex illa intelligenda est de eo duntaxat Judice, qui ita incompetens est, ut jurisdictione ipsi prorogari non possit; uti prorogari non potest laico, quando agitur contra Clericum, aut de causa spirituali, aut quando causa est criminalis, & criminalem jurisdictionem Judex, quem partes adeunt, non habet &c. cuiusmodi castis, quibus jurisdictione prorogari nequit, infra complures dabimus. Hanc limitationem aperte indicat ipsa lex, de qua agimus, per verba *in vetito examine*: non enim vetitum est examen & judicium coram quoconque Judice incompetente (eo ipso quòd prorogatio jurisdictionis à Jure concessa est) sed tantum coram aliquibus & in certis quibusdam causis. Addendum tamen est, poenam dictæ legis incurri etiam tunc, quando quis ad illum quidem Judicem, cuius jurisdictione prorogari potest, vocatur, invitus tamen, v. g. quia minis compellitur, aut dolo inducitur, dum fingitur Judex competens, qui non est. Sic enim jam est vetitum examen, cum vetitum sit quemquam invitum pulsare judicio coram Judice incompetente.

13. Sed neque si quis adversarium suum ad vetitum examen traxerit, illico incurritur poena cit. lege statuta; sed nunc solum, quando citatio effectum habuit. Ita teste Menochio *confil. 230. n. 97.* cit. legem post Gloss. & Bart. intelligint omnes, dum dicunt, licere actori poenitere quandocunque ante sententiam: quod facere

facere non posset, si per solam citationem vel litis contestationem jus quæsumum fuisset adversario ad forum incompetens citato. Imò Menoch. l. c. n. 118. ad incurriendam poenam non tantum sententiam, sed etiam ejus executionem requiri existimat.

§. III.

Citatus ad Forum non competens an teneatur comparere.

SUMMARIUM.

14. *Tenetur citatus comparere, tametsi dubium sit de competentia Fori.*
15. *Præsumptio, quæ stat pro Iudice, prævalet illi, quæ est pro cito.*
16. *Exemptus privilegio in Corpore Iuris clauso non tenetur comparere; tenentur alij.*
17. *Etiam coram Iudice delegato.*

14. Alterum hoc dubium est, quod ex dictis nascitur. In eo resolvendo pugnare inter se leges videntur. Nam L. 5. ff. de Iudic. dicitur: *siquis ex aliena jurisdictione ad Prætorem vocetur, debet venire.* Ita pariter loquuntur C. cum parati 19. de Appell. C. veniens 15. jun. Gloss. fin. de Accus. C. cum persona 7. de Privil. in 6. E contrario, ut ait Ulp. L. 3. ff. eod. non videtur frustrandæ actionis causâ latitare (ac idcirco nec contumax esse) qui præsens (licet in judicio adesset) suscipere judicium non compellitur. Et contumaces non videntur, ut dicit JC. L. contumacia 53. §. 3. ff. de Re jud. nisi qui, cum obedire deberent, non obsequantur: *id est, qui ad jurisdictionem ejus, cui negant obsequi, pertinent.* Ad has similèque leges conciliandas communiter DD. hos casus distinguunt, & distinguendos aiebant Cameræ Imp. Assessores teste Mynsing. cent. 6. obs. 7. n. 3. Primus est, si certum sit, citatum de foro citantis esse. Alter, si è contrario certum sit & evidens, quod citatus non sit de foro citantis. Tertius, si dubium est, sitne an non de ejus foro & jurisdictione. In primo tenetur comparere,